

The Impact of Financial Performance on Organizational Innovation at Iran University of Medical Sciences

Reza Mombini ¹, Alireza Amirkabiri ²

1. Department of Management, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: Reza_mombini@yahoo.com

2. Corresponding Author, Department of Management, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: Ali.Amirkabiri@iauctb.ac.ir

Article Info	ABSTRACT
<p>Article type: Research</p> <p>Article history: Received: 06 Nov 2025 Received in revised form: 26 Dec 2025 Accepted: 06 Feb 2026 Published online: 11 May 2026</p> <p>Keywords: <i>Financial Performance, Organizational Innovation, Iran University of Medical Sciences.</i></p>	<p>Introduction: Considering the critical role of innovation in improving the quality of healthcare services and the necessity of effective financial resource management, an important question arises as to the extent to which the financial performance of Iran University of Medical Sciences can influence organizational innovation. Therefore, the present study aimed to determine the impact of financial performance on organizational innovation at Iran University of Medical Sciences.</p> <p>Methods: This descriptive-correlational study was conducted among managers and employees of Iran University of Medical Sciences. The statistical population consisted of 140 individuals, and based on the Krejcie and Morgan table, a sample size of 103 participants was determined. Participants were selected using simple random sampling. Data were collected using the Financial Performance Questionnaire based on Kaplan and Norton's (1992) Balanced Scorecard model and the Organizational Innovation Questionnaire developed by Wang and Ahmed (2004). Data were analyzed using regression analysis in SPSS software at a significance level of 0.05.</p> <p>Results: The findings revealed that financial performance had a positive and significant effect on organizational innovation at Iran University of Medical Sciences. Regression analysis indicated a significant positive relationship between financial performance and organizational innovation ($r = 0.502$, $p < 0.01$). Financial performance explained 25.2% of the variance in organizational innovation. Furthermore, the positive beta coefficient ($\beta = 0.770$) demonstrated that an increase in financial performance was associated with a corresponding increase in organizational innovation.</p> <p>Conclusion: Overall, the results of the present study indicate that financial performance is a significant determinant of organizational innovation at Iran University of Medical Sciences. Improvements in financial performance indicators can facilitate the growth and development of organizational innovation by enhancing access to resources, strengthening innovation infrastructures, increasing employee motivation, expanding research activities, and improving the capacity for investment in emerging technologies. Therefore, financial performance should be regarded as a strategic factor in promoting innovation and sustainable organizational development within medical universities.</p>

Cite this article: Mombini R, Amirkabiri A. The Impact of Financial Performance on Organizational Innovation at Iran University of Medical Sciences. Journal of Modern Approaches in Education Management and Health Sciences. 2026; 02 (04): 66-75. [Doi: 10.22034/edus.2025.565421.1074](https://doi.org/10.22034/edus.2025.565421.1074)

Journal of Modern Approaches in Education Management and Health Sciences is licensed under CC BY-NC 4.0.

| Web site: <https://www.eduhealthsci.ir> | Email: eduhealthsci@gmail.com.

© The Author(s).

| Publisher: Academic Center for Education, Culture and Research (ACECR), Mazandaran Branch, Mazandaran, Iran.

Extended Abstract

Introduction

In today's rapidly changing and highly competitive environment, organizations are increasingly required to enhance their adaptability, efficiency, and sustainability through continuous innovation. Organizational innovation has emerged as one of the most critical determinants of long-term success, enabling organizations to respond effectively to environmental challenges, technological advancements, and stakeholder expectations. Innovation encompasses the development and implementation of new ideas, processes, services, technologies, and managerial practices that contribute to organizational improvement and performance enhancement. In the healthcare sector, where organizations operate in a complex and dynamic environment characterized by increasing patient expectations, resource constraints, technological developments, and regulatory pressures, innovation plays an essential role in maintaining service quality and organizational effectiveness. Medical universities occupy a unique position within healthcare systems because they simultaneously fulfill educational, research, and healthcare service responsibilities. Consequently, these institutions are expected not only to generate scientific knowledge and train healthcare professionals but also to develop innovative solutions that improve healthcare delivery and organizational performance. Achieving these objectives requires the availability of adequate organizational resources, among which financial resources are considered particularly important. Financial performance reflects an organization's ability to effectively manage its financial resources, control costs, generate revenues, and achieve strategic objectives. Strong financial performance enables organizations to invest in research and development activities, adopt new technologies, improve infrastructure, support innovative initiatives, and enhance employee capabilities. The relationship between financial performance and organizational innovation has attracted increasing attention in management and organizational research. From the perspective of the resource-based view, financial resources constitute a strategic asset that can facilitate innovation by providing organizations with the necessary capacity to undertake innovative projects and absorb the risks associated with change and experimentation. Organizations with stronger financial performance are generally better positioned to allocate resources toward innovation-related activities, whereas organizations facing financial constraints often prioritize routine operations and short-term survival over innovation and long-term development. Therefore, financial performance can be viewed not only as an outcome of organizational effectiveness but also as a significant antecedent of organizational innovation. Within the context of Iranian medical universities, financial management has become increasingly important due to growing healthcare demands, budget limitations, rising operational costs, and the need to improve service quality. Despite the recognized importance of innovation in healthcare organizations, relatively limited empirical evidence exists regarding the impact of financial performance on organizational innovation within medical universities in Iran. Most previous studies have focused on organizational culture, leadership, knowledge management, or technological factors influencing innovation, while the direct contribution of financial performance has received comparatively less attention. This gap highlights the necessity of investigating how financial performance may influence organizational innovation in higher education and healthcare institutions. Given the strategic importance of innovation in enhancing educational, research, and healthcare outcomes, understanding the role of financial performance in fostering innovation can provide valuable insights for managers and policymakers. Therefore, the present study aimed to examine the impact of financial performance on organizational innovation at Iran University of Medical Sciences and to determine whether improvements in financial performance contribute to greater levels of organizational innovation.

Methods

This descriptive-correlational study was conducted among managers and employees of Iran University of Medical Sciences. The statistical population consisted of 140 individuals, and based on the Krejcie and Morgan table, a sample size of 103 participants was determined. Participants were selected using simple random sampling. Data were collected using the Financial Performance Questionnaire based on Kaplan and Norton's (1992) Balanced Scorecard model and the Organizational Innovation Questionnaire developed by Wang and Ahmed (2004). Data were analyzed using regression analysis in SPSS software at a significance level of 0.05.

Results

The findings revealed that financial performance had a positive and significant effect on organizational innovation at Iran University of Medical Sciences. Regression analysis indicated a significant positive relationship between financial performance and organizational innovation ($r = 0.502$, $p < 0.01$). Financial performance explained 25.2% of the variance in organizational innovation. Furthermore, the positive beta coefficient ($\beta = 0.770$) demonstrated that an increase in financial performance was associated with a corresponding increase in organizational innovation.

Conclusion

The findings of the present study demonstrated that financial performance has a positive and statistically significant effect on organizational innovation at Iran University of Medical Sciences. The results revealed that financial performance explained a considerable proportion of the variance in organizational innovation and that improvements in financial performance were associated with higher levels of innovative activities within the organization. These findings emphasize the critical role of financial resources in supporting organizational development and creating conditions that facilitate innovation in educational and healthcare institutions. One possible explanation for these findings is that organizations with stronger financial performance possess greater flexibility in allocating resources to innovation-related activities. Innovation typically requires substantial investments in research and development, employee training, technological infrastructure, knowledge acquisition, and organizational change initiatives. When financial resources are available and effectively managed, organizations are more capable of supporting innovative projects and implementing new ideas. In contrast, financial constraints often limit organizational capacity to invest in innovation, forcing managers to focus primarily on operational requirements and short-term objectives. The positive relationship identified in this study is also consistent with the resource-based view of the firm, which argues that valuable organizational resources serve as a foundation for achieving competitive advantages and sustainable development. Financially successful universities can invest in modern laboratories, digital health technologies, research centers, educational innovations, and interdisciplinary collaborations that enhance organizational performance and healthcare outcomes. Furthermore, financial stability may contribute to higher levels of employee motivation and organizational commitment by creating a sense of security and providing opportunities for professional growth and development. Such conditions encourage employees to actively participate in innovative activities and contribute new ideas that support organizational advancement. Although financial performance explained a meaningful proportion of organizational innovation, a substantial percentage of innovation variance remained unexplained. This finding suggests that organizational innovation is influenced by multiple factors beyond financial performance. Variables such as organizational culture, leadership style, employee empowerment, knowledge management practices, technological capabilities, organizational learning, and strategic orientation may also play significant roles in promoting innovation. Therefore, financial performance should be considered an important but not exclusive determinant of organizational innovation. The practical implications of this study are particularly relevant for managers and policymakers within medical universities. Efforts to improve financial management, optimize resource allocation, diversify revenue sources, and increase operational efficiency may contribute not only to better financial outcomes but also to enhanced innovation capacity. By strengthening financial performance, university leaders can create favorable conditions for innovation, improve organizational adaptability, and enhance the quality of educational, research, and healthcare services. In conclusion, the present study provides empirical evidence that financial performance is a significant predictor of organizational innovation at Iran University of Medical Sciences. Improving financial performance can facilitate organizational innovation by increasing resource availability, supporting infrastructure development, enhancing employee motivation, and enabling investments in new technologies and research activities. Consequently, financial performance should be recognized as a strategic factor in fostering innovation and promoting sustainable organizational development within higher education and healthcare institutions.

Ethical Considerations

Funding

This research received no specific grant from any funding agency.

Authors' contribution

Conceptualization, Reza Mombini; Methodology, Alireza Amirkabiri; Analysis, Reza Mombini; Research, Reza Mombini; Data collection, Alireza Amirkabiri; Writing - preparation of the first draft, Reza Mombini; Supervision, Alireza Amirkabiri; Project management, Alireza Amirkabiri.

Conflict of interest

The authors declare that there is no conflict of interest regarding this article.

Acknowledgments

The authors express their appreciation and thanks to all the participants who participated in the exercises and cooperated with great patience in all stages of the study.

تعیین تأثیر عملکرد مالی بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران

رضا مومبینی^۱، علیرضا امیرکبیری^۲

۱. گروه مدیریت، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: Reza_mombini@yahoo.com

۲. نویسنده مسئول، گروه مدیریت، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. Ali.Amirkabiri@iauctb.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	مقدمه: با توجه به اهمیت نوآوری در ارتقای کیفیت خدمات سلامت و ضرورت مدیریت اثربخش منابع مالی، این پرسش اساسی مطرح می‌شود که عملکرد مالی دانشگاه علوم پزشکی ایران تا چه اندازه می‌تواند بر نوآوری سازمانی تأثیرگذار باشد، بنابراین هدف مطالعه تعیین تأثیر عملکرد مالی بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران بود.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۱۵	
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۰/۰۵	روش پژوهش: روش مطالعه توصیفی-همبستگی می‌باشد و جامعه آماری آن شامل مدیران و کارمندان دانشگاه علوم پزشکی ایران بود که تعداد ۱۴۰ نفر بودند و حجم نمونه طبق جدول کرجسی مورگان ۱۰۳ نفر برآورد گردید. روش نمونه برداری به صورت تصادفی ساده بود. در این مطالعه از پرسشنامه عملکرد مالی مبتنی بر مدل کارت امتیازی متوازن کاپلان و نورتون (۱۹۹۲) و پرسشنامه استاندارد نوآوری سازمانی وانگ و احمد (۲۰۰۴) برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. روش آماری رگرسیون با استفاده از نرم‌افزار SPSS در سطح معناداری ۰/۰۵ جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها بکار گرفته شد.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۱۷	
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۲/۲۰	یافته‌ها: نتایج نشان داد که عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران دارد. نتایج تحلیل رگرسیون بیانگر آن بود که بین عملکرد مالی و نوآوری سازمانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($F=10/502, p=0/01$) و عملکرد مالی توانسته است ۲۵/۲ درصد از واریانس نوآوری سازمانی را تبیین کند. همچنین ضریب بتای مثبت ($\beta=0/770$) نشان داد که با افزایش عملکرد مالی، میزان نوآوری سازمانی نیز افزایش می‌یابد.
کلیدواژه‌ها: عملکرد مالی، نوآوری سازمانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران	نتیجه‌گیری: در مجموع، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که عملکرد مالی یکی از عوامل مهم و اثرگذار بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران است. هرگونه بهبود در شاخص‌های عملکرد مالی می‌تواند از طریق افزایش دسترسی به منابع، تقویت زیرساخت‌های نوآوری، ارتقای انگیزش کارکنان، توسعه فعالیت‌های پژوهشی و افزایش توان سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین، زمینه رشد و گسترش نوآوری سازمانی را فراهم کند.

استناد: مومبینی، رضا؛ امیرکبیری، علیرضا. تعیین تأثیر عملکرد مالی بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران. نشریه رویکردهای نوین در مدیریت آموزش و

علوم سلامت. ۱۴۰۴؛ ۰۲ (۰۴): ۶۶-۷۵. Doi: 10.22034/edus.2026.584008.1106

دسترسی به این نشریه علمی، رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپی‌رایت کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار کرده است. © نویسندگان.

| آدرس نشریه: <https://www.eduhealthsci.ir/> | ایمیل: eduhealthsci@gmail.com

ناشر: جهاد دانشگاهی واحد استان مازندران.

مقدمه

امروزه سازمان‌ها در محیطی فعالیت می‌کنند که ویژگی اصلی آن تغییرات سریع، رقابت فزاینده، محدودیت منابع و پیچیدگی روزافزون مسائل مدیریتی است (۱). در چنین شرایطی، نوآوری سازمانی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل بقا، رشد و توسعه سازمان‌ها شناخته می‌شود. سازمان‌هایی که توانایی خلق ایده‌های جدید، بهبود فرآیندها، توسعه خدمات نوین و انطباق با تحولات محیطی را دارند، از قدرت رقابتی بالاتری برخوردار بوده و می‌توانند عملکرد مؤثرتری از خود نشان دهند (۲). در این میان، دانشگاه‌های علوم پزشکی به دلیل نقش حساس و چندبعدی خود در حوزه آموزش، پژوهش، درمان و سلامت جامعه، بیش از سایر سازمان‌ها نیازمند بهره‌گیری از ظرفیت‌های نوآورانه هستند (۳). این دانشگاه‌ها علاوه بر تربیت نیروی انسانی متخصص، مسئول تولید دانش، توسعه فناوری‌های سلامت، ارائه خدمات درمانی و پاسخگویی به نیازهای روزافزون جامعه می‌باشند؛ از این رو استمرار موفقیت آن‌ها در گرو ایجاد و تقویت بسترهای نوآوری سازمانی است (۴).

نوآوری سازمانی فرایندی است که از طریق آن سازمان‌ها می‌توانند روش‌های جدید مدیریتی، ساختارهای نوین، فناوری‌های به‌روز و خدمات خلاقانه را توسعه دهند و در جهت بهبود عملکرد سازمانی گام بردارند (۵). با این حال، تحقق نوآوری در سازمان‌ها نیازمند فراهم بودن شرایط و منابع مختلفی است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها وضعیت و عملکرد مالی سازمان است (۶). عملکرد مالی مطلوب می‌تواند زمینه لازم را برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، آموزش کارکنان، توسعه زیرساخت‌های نوآورانه، حمایت از ایده‌های خلاق و اجرای برنامه‌های تحول‌آفرین فراهم سازد. در مقابل، ضعف عملکرد مالی ممکن است موجب محدود شدن منابع، کاهش انگیزه مدیران برای ریسک‌پذیری، کاهش حمایت از طرح‌های نوآورانه و در نهایت کاهش توان رقابتی سازمان گردد (۷). از این منظر، عملکرد مالی نه تنها شاخصی برای ارزیابی وضعیت اقتصادی سازمان محسوب می‌شود، بلکه می‌تواند به‌عنوان یکی از عوامل اثرگذار بر میزان نوآوری و پویایی سازمان نیز مورد توجه قرار گیرد (۸).

در سال‌های اخیر، نظام سلامت کشور با چالش‌های متعددی از جمله افزایش هزینه‌های درمان، محدودیت بودجه، رشد تقاضا برای خدمات سلامت، تغییرات فناورانه، افزایش انتظارات جامعه و فشارهای ناشی از شرایط اقتصادی مواجه بوده است. دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز به‌عنوان بخش مهمی از این نظام، ناگزیر از مدیریت بهینه منابع مالی و افزایش کارایی و اثربخشی عملکرد خود هستند. در چنین شرایطی، توجه به عملکرد مالی دانشگاه‌ها و نحوه تأثیر آن بر فرآیندهای نوآورانه اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند. بسیاری از دانشگاه‌های علوم پزشکی با محدودیت منابع مالی، وابستگی به بودجه‌های دولتی و افزایش هزینه‌های عملیاتی روبه‌رو هستند و این موضوع می‌تواند بر توانایی آن‌ها در اجرای برنامه‌های نوآورانه اثرگذار باشد. از سوی دیگر، برخی دانشگاه‌ها با مدیریت صحیح منابع مالی و بهره‌گیری از شیوه‌های نوین مدیریتی توانسته‌اند بستر مناسبی برای توسعه نوآوری سازمانی فراهم کنند. مطالعات مختلف نشان داده‌اند که عوامل مالی، ساختاری و مدیریتی می‌توانند نقش مهمی در توسعه نوآوری سازمانی داشته باشند (۹). پژوهش‌ها بیانگر آن است که مدیریت صحیح منابع مالی، بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و وجود شاخص‌های مالی مناسب می‌تواند کارایی و اثربخشی سازمان‌ها را افزایش دهد و زمینه رشد نوآوری را فراهم سازد (۱۰). همچنین تحقیقات انجام‌شده در حوزه دانشگاه‌های علوم پزشکی نشان می‌دهد که عوامل ساختاری، رفتاری و زمینه‌ای بر نوآوری سازمانی در این دانشگاه‌ها تأثیر معناداری دارند و اصلاح نظام مدیریتی و مالی می‌تواند به ارتقای نوآوری کمک کند. با وجود این، بخش قابل توجهی از پژوهش‌های پیشین بیشتر بر عوامل مدیریتی، رهبری، فرهنگ سازمانی یا فناوری تمرکز داشته‌اند و نقش مستقیم عملکرد مالی در توسعه نوآوری سازمانی، به‌ویژه در دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، کمتر مورد بررسی قرار گرفته است. از سوی دیگر، دانشگاه علوم پزشکی ایران به‌عنوان یکی از دانشگاه‌های مهم و تأثیرگذار کشور، دارای ظرفیت‌های گسترده آموزشی، پژوهشی و درمانی است و بررسی عوامل مؤثر بر نوآوری سازمانی در این دانشگاه می‌تواند در بهبود عملکرد و ارتقای کیفیت خدمات آن نقش بسزایی داشته باشد. با توجه به اهمیت نوآوری در ارتقای کیفیت

خدمات سلامت و ضرورت مدیریت اثربخش منابع مالی، این پرسش اساسی مطرح می‌شود که عملکرد مالی دانشگاه علوم پزشکی ایران تا چه اندازه می‌تواند بر نوآوری سازمانی تأثیرگذار باشد و آیا بهبود شاخص‌های مالی می‌تواند زمینه توسعه فعالیت‌های نوآورانه را فراهم کند یا خیر. همچنین مشخص نیست که کدام ابعاد عملکرد مالی بیشترین نقش را در تقویت نوآوری سازمانی ایفا می‌کنند و چگونه می‌توان از ظرفیت‌های مالی موجود برای ارتقای خلاقیت، بهبود فرآیندها و توسعه خدمات نوین بهره گرفت. اهمیت انجام این پژوهش از آن جهت است که نتایج آن می‌تواند به مدیران و سیاست‌گذاران دانشگاه‌های علوم پزشکی در شناخت بهتر ارتباط میان عملکرد مالی و نوآوری سازمانی کمک کرده و زمینه تدوین راهبردهای مناسب برای مدیریت منابع مالی، افزایش بهره‌وری، حمایت از ایده‌های نوآورانه و ارتقای کیفیت خدمات آموزشی، پژوهشی و درمانی را فراهم سازد. همچنین یافته‌های این پژوهش می‌تواند خلأ موجود در ادبیات پژوهشی کشور در زمینه ارتباط میان عملکرد مالی و نوآوری سازمانی در دانشگاه‌های علوم پزشکی را تا حدی پوشش داده و مبنایی برای مطالعات آینده در این حوزه فراهم آورد.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری اطلاعات تحقیق، توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه آماری را مدیران و کارمندان دانشگاه علوم پزشکی ایران تشکیل داد که تعداد ۱۴۰ نفر بودند و حجم نمونه طبق جدول کرجسی مورگان ۱۰۳ نفر برآورد گردید. روش نمونه برداری به صورت تصادفی ساده بود.

در این تحقیق برای کسب داده‌های اولیه جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد. برای سنجش عملکرد مالی از پرسشنامه عملکرد مالی مبتنی بر مدل کارت امتیازی متوازن کاپلان و نورتون (۱۹۹۲) استفاده شد. این پرسشنامه یکی از شناخته‌شده‌ترین ابزارهای ارزیابی عملکرد سازمانی است که وضعیت مالی سازمان را از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار می‌دهد. عملکرد مالی بیانگر میزان موفقیت سازمان در دستیابی به اهداف اقتصادی، استفاده بهینه از منابع، کنترل هزینه‌ها و ایجاد ارزش برای ذی‌نفعان است. نسخه مورد استفاده در این پژوهش شامل ۱۶ گویه بوده که ابعاد مختلفی نظیر سودآوری، رشد درآمد، بهره‌وری مالی و مدیریت هزینه‌ها را ارزیابی می‌کند. پاسخ‌دهندگان میزان موافقت خود را با هر یک از عبارات بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) مشخص می‌کنند. حداقل نمره قابل کسب در این پرسشنامه ۱۶ و حداکثر نمره ۸۰ است و نمرات بالاتر نشان‌دهنده وضعیت مطلوب‌تر عملکرد مالی سازمان می‌باشد. روایی این ابزار در مطالعات مختلف از طریق روایی محتوا و سازه مورد تأیید قرار گرفته و پایایی آن نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش‌های گوناگون بیش از ۰/۸۰ گزارش شده است که بیانگر ثبات و قابلیت اعتماد مطلوب پرسشنامه می‌باشد.

برای سنجش نوآوری سازمانی از پرسشنامه استاندارد نوآوری سازمانی وانگ و احمد (۲۰۰۴) استفاده شد. این پرسشنامه یکی از معتبرترین ابزارهای اندازه‌گیری نوآوری در سازمان‌ها محسوب می‌شود و توانایی سازمان را در ایجاد، پذیرش و به‌کارگیری ایده‌ها، فرآیندها و روش‌های جدید مورد ارزیابی قرار می‌دهد. پرسشنامه مذکور دارای ۲۰ گویه و پنج مؤلفه شامل نوآوری محصول، نوآوری فرایندی، نوآوری بازاری، نوآوری رفتاری و نوآوری راهبردی است. پاسخ‌ها بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمرات این پرسشنامه بین ۲۰ تا ۱۰۰ متغیر است و نمرات بالاتر بیانگر سطح بالاتر نوآوری، خلاقیت، انعطاف‌پذیری و آمادگی سازمان برای تغییر و توسعه می‌باشد. وانگ و احمد در مطالعه اولیه خود پایایی پرسشنامه را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۸۶/۰ گزارش کردند. همچنین در پژوهش‌های داخلی و خارجی متعدد، روایی محتوایی، روایی سازه و روایی همگرا این ابزار مورد تأیید قرار گرفته و ضرایب

آلفای کرونباخ ابعاد مختلف آن عموماً بین ۰/۷۰ تا ۰/۹۰ گزارش شده است که حاکی از پایایی مناسب و اعتبار مطلوب این ابزار برای سنجش نوآوری سازمانی است.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش آماری رگرسیون با استفاده از نرم‌افزار spss نسخه ۱۸ استفاده گردید و سطح معناداری نیز ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

اطلاعات توصیفی **جدول شماره ۱** حاکی از آن است که گستره "عملکرد مالی" بین ۲۸ تا ۶۷ در نوسان است. متوسط "عملکرد مالی" نیز برابر با ۴۵/۵۴ با انحراف استاندارد ۷/۳ می باشد. بر اساس اطلاعات جدول بالا کارکنان شرکت کننده در پژوهش حاضر، میانگین "نوآوری سازمانی" را برابر با ۴۴/۹۷ با انحراف استاندارد ۸/۹ ارزیابی کرده اند. به طوری که نمرات این متغیر بین ۱۷ تا ۶۴ قرار دارد. چولگی و کشیدگی نسبتاً پائین توزیع حاکی از متقارن بودن شکل توزیع می باشد.

جدول ۱- مشخصه‌های آماری متغیرهای تحقیق

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه	چولگی	کشیدگی
عملکرد مالی	۴۹/۵۴	۷/۳	۲۸	۶۷	-۰/۰۵	-۰/۲۳
نوآوری سازمانی	۴۴/۹۷	۸/۹	۱۷	۶۴	-۰/۳۵	-۰/۲۹

اطلاعات **جدول شماره ۲** حاکی از آن است که رابطه بین دو متغیر برابر با ۰/۵۰۲ می باشد ($r = 0.502, p = 0.01$) یعنی "عملکرد مالی" می تواند به اندازه ۲۵/۲ درصد در "نوآوری سازمانی" در دانشگاه علوم پزشکی ایران موثر باشد. ضریب β نیز بیانگر مثبت بودن این تأثیر است، به طوری که افزایش یک واحدی در "عملکرد مالی"، موجب افزایش ۰/۷۷۰ واحدی "نوآوری سازمانی" در دانشگاه علوم پزشکی ایران خواهد شد.

جدول ۲- نتایج رگرسیون جهت بررسی تأثیر عملکرد مالی بر نوآوری

متغیر پیش بین	R	R2	B	SE	t	P
عملکرد مالی	۰/۵۰۲	۰/۲۵۲	۰/۷۷۰	۰/۰۷	۱۱/۲	۰/۰۱

متغیر ملاک: نوآوری سازمانی

بحث

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران دارد. این یافته حاکی از آن است که وضعیت مالی مطلوب می تواند به عنوان یکی از عوامل کلیدی در توسعه ظرفیت‌های نوآورانه دانشگاه عمل کند و زمینه لازم را برای ایجاد و اجرای ایده‌های جدید، بهبود فرآیندها و توسعه خدمات نوین فراهم سازد. این نتایج با نتایج تحقیقات ژانگ (Zhang) و همکاران (۲۰۲۴) (۷) همسو و همراستا بود. تبیین این یافته را می توان از منظر نظریه مبتنی بر منابع مطرح کرد. بر اساس این نظریه، منابع مالی یکی از مهم‌ترین منابع استراتژیک سازمان محسوب می شوند که امکان سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های نوآورانه را فراهم می کنند. نوآوری سازمانی فرایندی هزینه‌بر است و نیازمند تخصیص منابع برای تحقیق و توسعه، آموزش کارکنان، توسعه فناوری، بهبود زیرساخت‌ها و اجرای طرح‌های خلاقانه می باشد (۸). سازمانی که از عملکرد مالی مطلوبی برخوردار است، با محدودیت کمتری در تأمین منابع مواجه بوده و می تواند ریسک‌های ناشی از اجرای ایده‌های جدید را بهتر مدیریت کند. در مقابل، سازمان‌هایی که با مشکلات مالی مواجه هستند، اغلب منابع خود را صرف فعالیت‌های ضروری و روزمره کرده و فرصت کمتری برای سرمایه‌گذاری در نوآوری در اختیار دارند (۱۰). در

محیط دانشگاه‌های علوم پزشکی، اهمیت این موضوع دوچندان است؛ زیرا این دانشگاه‌ها علاوه بر مأموریت‌های آموزشی و پژوهشی، مسئولیت ارائه خدمات درمانی و سلامت را نیز بر عهده دارند (۴). توسعه فناوری‌های سلامت، ارتقای کیفیت خدمات درمانی، طراحی روش‌های نوین آموزشی و انجام پژوهش‌های کاربردی همگی مستلزم برخورداری از منابع مالی کافی هستند (۹).

هنگامی که دانشگاه از وضعیت مالی مناسبی برخوردار باشد، امکان تجهیز آزمایشگاه‌ها، توسعه مراکز تحقیقاتی، حمایت از طرح‌های پژوهشی نوآورانه، جذب نخبگان علمی و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین فراهم می‌شود. این شرایط به شکل مستقیم و غیرمستقیم ظرفیت نوآوری سازمانی را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر، عملکرد مالی مطلوب می‌تواند بر نگرش و رفتار کارکنان نیز اثرگذار باشد. زمانی که سازمان از ثبات مالی برخوردار باشد، احساس امنیت شغلی در میان کارکنان افزایش یافته و مدیران نیز آمادگی بیشتری برای حمایت از ایده‌های نوآورانه خواهند داشت. در چنین شرایطی، کارکنان با انگیزه بیشتری در فرآیندهای خلاقانه مشارکت کرده و تمایل بیشتری به ارائه پیشنهادهای جدید از خود نشان می‌دهند. در مقابل، محدودیت‌های مالی معمولاً موجب افزایش نگرانی کارکنان، کاهش سرمایه‌گذاری در آموزش و توسعه منابع انسانی و در نهایت کاهش خلاقیت و نوآوری می‌شود (۳). نتایج به‌دست‌آمده همچنین نشان می‌دهد که عملکرد مالی به تنهایی نمی‌تواند تمامی تغییرات نوآوری سازمانی را توضیح دهد؛ زیرا حدود ۷۴/۸ درصد از واریانس نوآوری سازمانی توسط عوامل دیگری تبیین می‌شود. این موضوع بیانگر آن است که نوآوری سازمانی پدیده‌ای چندبعدی است و علاوه بر عملکرد مالی، متغیرهایی همچون فرهنگ سازمانی، سبک رهبری، مدیریت دانش، سرمایه فکری، ساختار سازمانی، توانمندسازی کارکنان، جو نوآورانه، فناوری اطلاعات و یادگیری سازمانی نیز می‌توانند بر آن تأثیرگذار باشند. با این وجود، سهم ۲۵/۲ درصدی عملکرد مالی در تبیین نوآوری سازمانی، سهمی قابل توجه محسوب می‌شود که اهمیت توجه مدیران به شاخص‌های مالی را بیش از پیش آشکار می‌سازد. یافته‌های این پژوهش با منطق نظری مدیریت نوآوری و همچنین نتایج بسیاری از مطالعات پیشین همسو است. پژوهشگران معتقدند سازمان‌هایی که از منابع مالی قوی‌تر برخوردارند، ظرفیت بیشتری برای ایجاد مزیت رقابتی از طریق نوآوری دارند (۴). در چنین سازمان‌هایی امکان سرمایه‌گذاری مستمر در فناوری‌های جدید، اجرای پروژه‌های توسعه‌ای و حمایت از ایده‌های خلاقانه بیشتر است. از این رو، عملکرد مالی مطلوب نه تنها یک پیامد مدیریتی محسوب نمی‌شود، بلکه می‌تواند به‌عنوان یک پیش‌نیاز مهم برای شکل‌گیری و تداوم نوآوری سازمانی نیز تلقی گردد (۷). در دانشگاه علوم پزشکی ایران نیز به نظر می‌رسد بهبود شاخص‌های مالی از طریق مدیریت بهینه منابع، کنترل هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری، توسعه منابع درآمدی پایدار و استفاده اثربخش از بودجه‌های پژوهشی بتواند بستر مناسبی برای تقویت نوآوری سازمانی فراهم سازد. هرچه دانشگاه توان بیشتری در جذب و مدیریت منابع مالی داشته باشد، فرصت بیشتری برای توسعه پژوهش‌های نوآورانه، ارتقای فناوری‌های سلامت، اصلاح فرآیندهای آموزشی و درمانی و اجرای برنامه‌های تحول‌آفرین خواهد داشت. بنابراین مدیران دانشگاه باید عملکرد مالی را صرفاً به‌عنوان یک شاخص اقتصادی در نظر نگیرند، بلکه آن را ابزاری راهبردی برای توسعه نوآوری، افزایش کیفیت خدمات و ارتقای جایگاه رقابتی دانشگاه تلقی کنند.

نتیجه‌گیری

در مجموع، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که عملکرد مالی یکی از عوامل مهم و اثرگذار بر نوآوری سازمانی در دانشگاه علوم پزشکی ایران است. هرگونه بهبود در شاخص‌های عملکرد مالی می‌تواند از طریق افزایش دسترسی به منابع، تقویت زیرساخت‌های نوآوری، ارتقای انگیزش کارکنان، توسعه فعالیت‌های پژوهشی و افزایش توان سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین،

زمینه رشد و گسترش نوآوری سازمانی را فراهم کند. از این رو، توجه همزمان به مدیریت مالی و مدیریت نوآوری می‌تواند به عنوان یک راهبرد مؤثر در جهت ارتقای عملکرد و توسعه پایدار دانشگاه مورد توجه مدیران و سیاست‌گذاران قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

حامی مالی

این تحقیق هیچ بودجه‌ای دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

مفهوم‌سازی، رضا مومبئی؛ روش‌شناسی، علیرضا امیرکبیری؛ تحلیل، رضا مومبئی؛ تحقیق، رضا مومبئی؛ گردآوری داده‌ها، علیرضا امیرکبیری؛ نگارش-تهیه پیش‌نویس اصلی، رضا مومبئی؛ نظارت، علیرضا امیرکبیری؛ مدیریت پروژه، علیرضا امیرکبیری.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از تمام شرکت کنندگانی که در این تحقیق شرکت کرده و همچنین تمامی افرادی که در تمام مراحل مطالعه همکاری داشتند، تقدیر و تشکر می‌کنند.

References

- Dubas-Jakóbczyk K, Ndayishimiye C, Szetela P, Sowada C, Kocot E. Financial performance of hospitals in Europe - a scoping review. *BMC Health Serv Res*. 2025;25(1):933. doi: 10.1186/s12913-025-13080-2
- Sar A, Panigrahi K. The dynamics of financial performance and market performance in the context of Indian banking industry. *F1000Res*. 2025;13:657. doi: 10.12688/f1000research.151628.2
- Meneguín SH, Nogueira VDSN, Bocchi SCM. Nurse performance in hospital financial auditing: a single case study. *Rev Esc Enferm USP*. 2025;59:e20240391. doi: 10.1590/1980-220X-REEUSP-2024-0391en
- Senna AL, de Araujo Moxotó AC. Carbon emissions and financial performance in the Brazilian stock market. *J Environ Manage*. 2025;377:124698. doi: 10.1016/j.jenvman.2025.124698
- Zhao J, Wang C, Ibrahim H, Chen Y. The impact of digital financial inclusion on bank performance: An exploration of mechanisms of action and heterogeneity. *PLoS One*. 2024;19(8):e0309099. doi: 10.1371/journal.pone.0309099
- Chung HJ, Chen KC, Lin CI, Huang SW. The relationship between nurse staffing and financial performance of hospitals in Taiwan: Mediating and moderating effects of healthcare quality. *Int J Nurs Stud*. 2025;169:105124. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2025.105124
- Zhang C. Corporate governance, financial performance, and economic policy uncertainty. Evidence from emerging Asian economies. *PLoS One*. 2024;19(12):e0312292. doi: 10.1371/journal.pone.0312292
- Vo DH. Market risk, financial distress and firm performance in Vietnam. *PLoS One*. 2023;18(7):e0288621. doi: 10.1371/journal.pone.0288621

9. Lee J, Hung DY, Reponen E, Rundall TG, Tierney AA, Fournier PL, Shortell SM. Associations Between Lean IT Management and Financial Performance in US Hospitals. *Qual Manag Health Care*. 2024;33(2):67-76. doi: [10.1097/QMH.0000000000000440](https://doi.org/10.1097/QMH.0000000000000440)
10. Chen Y, Tan X, Cao S. Financial Development and Energy Environmental Performance: Evidence from China's Regional Economies. *Environ Sci Pollut Res Int*. 2023;30(31):76528-76542. doi: [10.1007/s11356-023-27575-0](https://doi.org/10.1007/s11356-023-27575-0)